KURJER WARSZAWSKI

D. 10. Stycznia.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1831.

№ 10.

WSPOMNIENIA.
Zgon Fryde: Szembeka Teologa 1644.

Wieści rozmaite wczoraj wieczorem rozeszły się po Warszawie o przybyciu Gońców i poruszeniach wojsk; lecz nic urzędownie o tem niedoniesiono. — *Dyktator* mianował Radcę stanu *Mórawskiego* zastępcą Intendenta Jen: wojska, a b: Podpółkownika *Łagowskiego*, Pułkownikiem Dowódcą Gwardji honorowej.— *Dyktator* otworzył w Banku kredyt dla Kom: R: Wojny, na ulanie 100 armat. Dzwony Kościelne z użytku wyszłe lub bez których obejść się można, maią w tym celu służyć za materjał, a czyliż podobna poświęconych przedmiotów w świętszej użyć sprawie! Rada Najwyższa naro: przesłała do Komitetów Obywateli po Województwach następne odezwy: Uwiadomiona przez Kommissją rzą: skarbu, iż w wielu miejscach *lasy narodowe* przez ościenne włości na szkody są wystawione, w celu zabezpieczenią tej własności publicznej, znajduie potrzebę wezwać Komitet Obywateli, aby tak sam iak i za pośrednictwem Obywateli po obwodach, i za znoszeniem się z Kommissją rzą: skarbu, rozciągnął nadzór nad temi lasami, tak pod względem uchronienia ich od uszczerbku ze strony mieszkańców włości ościennych, iako też zapewnienia ścisłej kontrolli i porządku w administrowaniu Leśnictw przez oficjalistów, którym dozór tychże iest powierzonym. — Jenerał - Gubernator M. S. Warszawy ogłosił. „Officerowie wszelkiej broni którzy dotąd nieodebrali przeznaczenia, zgłosić się mają natychmiast do Kommissji Rządowej Wojny, od której dalsze otrzymaią rozkazy." — Jutro o godz: 10 rano, w sali posiedzeń akademickich, JP. Michał *Lewandowski* Magister Med: i Chir: tutejszego Uniwersytetu, odbywać będzie publiczną dysputę do stopnia Doktoratu. — Komitet trudniący się uformowaniem 2ch półków Warszaws: potrzebuiąc, nim takowe się uskutecczni w miarę przybywaiących ludzi, wyżywienia dla tychże, ogłasza iż w dniu 12 b. m. w południe do bióra Komitetu ubiorczego posiedzenia swe w Ratuszu M. S. Warszawy odbywaiącego zgłosić mogą Osoby które dostarczania takowej podjąć się zechcą, w miare potrzeby za opłatą w gotowiźnie bez zwłocznie uskutecznić się maiącą. — Wkrótce w Teatrze Naro: dane będą nowa Opera *Niema w Portici*, i wznowiona Traiedja *Gliński*.

Wyiątek z Listu z Niemiec wczoraj przysłanego. „Wierzcie Polacy że większa połowa *Niemców* dobrze wam życzy. Czuią oni, że wy wskazaliście drogę iaką postępować maią Ludy żądaiące wolności, pragnące skruszyć iarzmo tyranów. Wasze poświęcenie się iest wielkie, chwała wam; *Polska* to wykona czego nieśmieli wykonać *Germanie*. Onegdaj odebrałem list z B.... i z K....; spełniano za waszą pomyślność, ale nie dość na puharach, może znajdą się tacy z naszych rozlicznych kraiów, którzy was i maiątkiem a nawet osobami wspierać będą. Ogień wzniecony w sercach waszych, iuż zapala i nasze, a gdy się zapali, nie łatwo go ugaszą naiemni służalcy Despotów. Nieustawajcie w najchwalebniejszym zamiarze; któż się nie zadziwi nad waszą odwagą; powstaliście iak 4 prze-

ciw 50; tych 4 dobiiaiących się o prawo człowieka, są *Olbrzymy*, cóż znaczą *Karły* płatni od ciemiężców. Wasz *Chłopicki* iest teraz w ustach wszystkich *Niemców* przyiaciół ludzkości. Widziałem zeszłej Niedzieli iego Cyfrę w medaljonie zawieszonym na piersiach iednej z pięknych naszych Panien. Wasze *Mazury* wygrywaią na Fortepjanach dobre Patryotki; a iak waszą młodzież Akademicką wielbią Uczniowie wszystkich Uniwersytetów Niemieckich, trudno opisać i o tem możecie być pewni. Może wkrótce zabłyśnie gwiazda połączenia! Kochajcie nas, niech sprawiedliwy BÓG wam nieprzestaie błogosławić.“

(Art: nad:) — Co raz większa okazuie się potrzeba, spiesznego ogłoszenia Kodexu karnego dla Gwardji Narodowej. Niektórzy Obywatele a szczególniej Urzędnicy, zbyt mało ieszcze kraiowi zasłużeni, nie przeieli się ważnością powołania tej Gwardji. Nie chcą oni brać przykładu z swych współ-obywateli, których szanowne imiona z żywą radością w pismach publicznych iuż czytaliśmy. Oświadczamy przeto że należący do Gwardji narod: a na wezwanie niedopełniaiący obowiązków tak zaszczytnych, tak potrzebnych i prawdziwie Obywatelskich, imiennie będą ogłaszani. — *(Art. nad.)* Słychać że niektórzy Obywatele Warszawy podali prośbę do Dyktatora, aby *Gwardja honorowa* nie wyruszała przeciw wrogom naszym, ale pozostała w stolicy, w celu utrzymania spokojności w mieście. Wieść ta była ciosem dla tej walecznej młodzieży pałaiącej chęcią przelewania krwi na polu chwały, w utarczkach z ciemiężcami naszymi. Niedostateczne uorganizowanie *Gwardji naro:* było zapewne przyczyną powoduiącą Obywateli Warszawskich do tego kroku. W rzeczy samej, ubolewać wypada, że Gwardja naro: której przeznaczenie iest tak wysokie, że ta Gwardja mówię, w niczem ieszcze do wojska regularnego nie zbliża się. Bierzmy przykład z *Francji*, w krótkim czasie po rewolucji, krocie Gwardji naro: urządzone i do boiu gotowe były. Każdy obywatel z bronią w ręku, poddawał się pod rozkazy podofficera, szerżanta, aby iak najśpieszniej obroty poiąć, i w szeregach obrońców Ojczyzny, której żadne bliskie niebespieczeństwo nie groziło, mógł stanąć. Gwardji tej cała *Francja* wdzięczną nieskończenie być powinna, za utrzymanie podczas sądzenia Ministrów, chwieiącego się tronu *Filipa*, i uchowanie onej od anarchji, której tak długo ta piękna kraina była pastwą. Jak różne iest nasze od położenia Francuzów po rewolucji. Tysiące nieprzyiaciół naszych gotuią się wtargnąć co chwila w szczupłe granice Królestwa naszego. Ojczyzna wyciąga ręce o pomoc do synów swoich, a obywatele Warszawy chcą pozbawić ią, pomocy tysiąca dzielnej młodzieży która oczekuie z niecierpliwością chwili szczęśliwej spotkania się z Rusinami. Przykładajcie sami starania Obywatele stolicy do spiesznego urządzenia Gwardji naro:, a przezto pomocy Gwardji honorowej potrzebować nie będziecie. *J. S. Oby: Lubel:* — Rada Munic: M. S. Warsz: ogłosiła, że oprócz ofiar pieniężnych, pierścionki i inne precjoza na wsparcie odznaczaiącej się Ojczyzny są przyjmowane w Komitecie w Ratuszu Głównym odbywaiącym swe posiedzenia. — Komitet opiekuńczy Rodzin powołanego do obrony ojczyzny Rycerstwa, zawiadomia szanowne Damy zbieraniem dobrowolnych ofiar trudniące się, aby takowe ofiary w gotowiźnie zebrane, na ręce W. *Dykierta* Kassjera Komitetu, przy ulicy Długiej pod Nr 556 i za kwitem tegoż składać, zaś effekta rozmaite do dalszego przeznaczenia, zakommunikowawszy spis takowych Komitetowi, u siebie

zatrzymać raczyły.“ — Słychać że Kalasanty *Szaniawski* będący w Wiedniu, wstąpi do *Jezuitów*. — W *Rossji* tęgie mrozy trwaią od 3 tygodni, rzeki stanęły, ogromne śniegi utrudniaią pochód wojsku. W *Kiiowie* dla *Cholery morbus* nie mogły odbywać się Kontrakty, lecz *rozkazano* aby się niebać zarazy i koniecznie w *Kiiowie* też Kontrakty odbywać. — Radca Stanu *Radoszewski* z swą rodziną onegdaj wyiechał na mieszkanie do *Opatówka*. — Chociaż onegdaj było tylko 8 stopni zimna, znaleziono w nocy na Krak: Przedm: Kobietę zmarzniętą, dotąd o iej nazwisku niewiadomo. — Krewni, Koledzy i Przyiaciele ś. p. WJP. Teofila *Wołowskiego* Reienta, onegdaj oddaiąc ostatnią przysługę Chrześcjańską, odprowadzili zwłoki iego na miejsce wiecznego spoczynku. — Marsz przedniej straży Wojska Polskiego, ułożony na Pjanoforte i ofiarowany JW. Hr: *Szembekowi* Jenerałowi Bryg: Kawalerowi wielu orderów, przez *Elsnera*, grany w Teatrze Naro:, cena zł. 1. Marsz *Marsylijski* do śpiewania z towarzyszeniem fortepjanu, cena zł. 1, wyszły w składzie muzyki Jg: *Klukowskiego*.

(Arty: nad:) Od Polki. Kilka razy powtarzane proiekta względem uformowania *Kompanji z Kobiet* któraby mogła stać się użyteczną w obronie najdroższej ojczyzny, nie przychodzi do tychczas do skutku. Smutno iest widzieć że te życzenia pochodzące z szczerego patryotyzmu, wznieciły pośmiech, a za nim ostudziło i chęć do czynienia dalszego. Onegdaj słyszałam spiew tak dla nas dotkliwy, „Oj, oj, nudno wam Panie, bo nie ma iuż Moskali“ Dla czegoż młody i piękny Gwardzisto myślisz tak o nas? Gdyby były i takie co prywatnie kogoś żałowały, nie stanowi to nic w ogólnej sprawie kochanej Ojczyzny, za którą walczyć macie. Mamy może związki osobiste, ale wam młodzi Rycerze uwielbiamy. Za *Moskalami* nie dążemy, a wam w boiu chcemy dopomagać. Dajcie nam tylko radę. Wesprzyjcie naszą niemoc. Nie śmiejcie się z naszych życzeń i naszych proiektów. Pamiętajcie na słowa Bohatera: „Do szczytności lub urągowiska tylko krok ieden“ a i my przekonamy dowodnie, że kochamy kraj nasz i iego swobody, gdy równo z wami chcemy spieszyć do boiu. Niech Europa wie o chęciach naszych, a przez to niech pozna ile nasza sprawa iest świętą.

Z Obserwatorjum Warsz: — Zjawisko zaonegdaj na Niebie widziane, przedstawiała *Zorza północna*. W kraiach blisko bieguna położonych, fenomen ten iest dosyć pospolitym, zwłaszcza w miesiącach zimowych, u nas rzadziej spostrzegać się daie. W piątek około w pół do 6 wieczorem można iuż było widzieć iasność białą nad chmurami w stronie półno: podobne do światła xiężyca z zachmur wydobywaiącego się, o 7ej gdy chmury zaczęły się posuwać ku południowi, iasność była coraz wyraźniejszą, wkrótce potem utworzył się piękny łuk iasny białego koloru otaczaiący chmury, w wysokości 80 stopni nad poziomem, co zajmuiący przedstawiało widok, kształt tego światła trwał tylko przez kilka minut, po czem chmury całą stronę północną zakryły i iasność biała znikła. Koło godzi: 9 przy poziomie w stronie północ: zaczęło się Niebo przeiaśniać i w miarę iak chmury ustępowały, iasność biała zaczęła się powiększać, wkrótce zmieniła się na kolor czerwony szczególniej w stronie wschod: i północno-zachod: o 10tej nadzwyczajny przedstawił się widok, zdało się iak gdyby całe Niebo ogniem ogarnione zostało, północ cała zdała się być goreiącą, iasność czerwona tworzyła podobieństwo wielkiej łony, po nieiakim czasie czerwo-

ność ta znikła, następnie zaczęły się wznosić nad poziomem od północy w stronie nieco na zachód od południka słupy czyli piramidy iasne, najprzód w kolorze białawym, który przechodził w blado różowy, te wkrótce znikały zostawuiąc po sobie iasność czerwoną w postaci mgły w pewnem wyniesiwniu nad poziom. Słupy te iedne znikały a inne znowu równolegle do siebie iak gdyby z podpoziomu występowały, niektóre końcami wznosiły się na 45 stopni nad poziom, zawsze po ich zniknieniu iasność czerwona pozostała; zjawisko to trwało prawie przez pół godziny, gdy kolumny ogniste znikły czerwona tylko iasność trwała do godz: 11. Zjawiska te są skutkiem materji elektrycznej, która wzniesiona do znacznej wysokości w strefie północnej tworzy zorzę północną. J. B.

Wyszły z druku *Spiewki rozmaite dla rozweselenia ducha prawdziwego Polaka*, Spiew w *Kontuszu Bracia*, do *Polaków*, *Polska młodzież*, *Odezwa z piekła*, *Otucha Warszawiaka*, *Pobudka i Rozmowa w Piekle*; nabyć ich można w Biórze Jnformocyjnem i w różnych Księgarniach.

Dziś rano zimna stop: 3. Wczoraj 3.— Snieg.

DONIESIENIA.

FUTER WILCZYCH pod 50 Płaszczy do sprzedania, poiedyńczo lub razem, za najpomierniejszą cenę nabyć można. Wiadomość w Handlu A. Ringa przy ulicy Nowy Swiat pod Nr 1507.

Przy ulicy Freta Nr 264, założony został KANTOR PISM PERJODYCZNYCH, w którym prenumerować można Merkurego, Gazetę Niemiecką, kurs i inne, mogą także być odnoszone do mieszkań. Jerzy Bomm.

KOKARDY z Orłami, stosownie do przepisu i Orły do Ładownic nabyć można w Handlu S. Hudszona przy ulicy Długiej naprzeciwko Lasockiego Nr 587.

W domu Charczewskiego przy ulicy Nalewki Nr. 2256, zrana o godzi: 10. d. 11 b; m. i r. 10 koni różnej maści, w latach od 4ch do 5ciu między temi wierzchowe anglezowane i 2 Ogiery z Stada Józefa Orłowa Hra: Rozmowskiego, przez publiczną licytacją sprzedane zostaną. *Wojciech Buciński.*

DONIESIENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO

(Dalsza wiadomość i wszelkie objaśnienia poniższych doniesień udzielaią się w Lokalu Biórа na Krakow: Przedmieściu Nr 377 przeciw Poczty.)

(29) Wyszła w tych dniach Broszurka Maurycego Mochnackiego, pod tytułem: Co rozumieią o rewolucji w Polszcze, Piśemko to bardzo ważne przebiegaiące punkta naszego położenia, powszechną obudziło ciekawość; sprzedaie się w Biórze Jnformacyj: i w innych Kantorach pism i Xięgarniach.

(30) W Biórze Jnformacyjnem złożono kilkanaście postawów sukna granatowego, szaraczkowego i zielonego w cenie od 6 do 30 zł. i amarantowego, ordynaryjnego, oraz kilka dubeltówek, chomonta, kocz, doskonałe dubeltówki, pistolety, pałasz, pendent srebrny, futra piękne i lekkie a mianowicie niedźwiedzie, kałauki i lisy, wina węgierskie i reńskie, pantaljon mahoniowy i wiele innych, przedmiotów codziennie przybywaiących.

(31) KUCHARZ dobrze swą sztukę znaiący, opatrzony w dobre świadectwa, a życzący się umieścić, zgłosi się do Biórа Jnformacyjnego.

(17) Kilka partji OKOWITY poruczono na sprzedaż Biórowi naszemu za bardzo pomierną cenę.

(15) Są do zbycia rozmaite mobilja iakoto: kanapa, sześć krzeseł, stół mahoniowy, komoda, lustro, zegar, dwa łóżka, toaletka i inne, oraz cztery szory i dwa chomonta rossyjskie. Wiadomość u Wej Banickiej ulica Nowe Miasto Nr 323.

(11) Przy ulicy Leszno Nr 720 są cztery lekkie i uieżdżone do wierzchu konie, pytać się trzeba w Dziedzińcu.

(1) Przy ulicy Królewskiej Nr 1067 u Wgo Kommissarza Obwodu Płockiego są cztery KONIE kasztanowate na sprzedaż do wyboru, wszystkie są uieżdżone do wierzchu.

(9) Przy ulicy Mokotowskiej Nr 1669 są rozmaite Appartamenta do naięcia za bardzo pomierną cenę.

Para KONI angielskich w bardzo pięknym kształcie uieżdżone do powozu i do wierzchu, widzieć ie można przy ulicy Senatorskiej Nr 471 u Wgo Zielińskiego w pawilonie Xnej Wirtemberskiej.

TEATR NARODOWY. Jutro *Hamlet*.